



FALUSI MÁRTON (1983) Budapest

FALUSI MÁRTON

Barbárok

Konsztantinosz Kavafisznek

Felső. Közép. Alsó. Három
összevont településrész
haranggal temeti álmom
meggyökérszett munkagödörét.

A háromszor csavart, műemlék
körtefát, leltári fűrész
üvegburába ültették,
fogait tompára nyútták.

Felsőt, alsót húz sátrában,
árnyából kibújik Iszkáz.
Meztelen csigákra rázárjam,
behúrom a kettős cipzárt.

Középsőt felsőre, alsót középsőre
húz a falu, összehangolta harangjait,
a középső templomét mégsem hallani,
széljárás keveri a kocsmai lapjárt.
Azt beszélük, hogy bezárt a kocsmá,
rétegesen ajánlatos öltözködni.
Meleg felsőruházatot húzok
az alsóneműre. Nem mintha hideg lenne,
annyi szél fúj, hogy a három harang
háromféle hőmérsékleten rezonáljon,
de nyolcvan centi mély, negyvenötösör
negyvenötös gödörből nyolcat
alapozunk a tűzrakó oszlopainak.
Hányan lehetünk? Tizenketten,
ifjú fővárosi értelmiségiek –
így aposztrofáltak volna bennünket
kilencven előtt, most nem hívnak sehogy,
azt beszélük, hogy megszűntek a lapok,
csak nem adnak hírt róla, mert megszűntek.
Ásóval, lapáttal bontjuk el a porózus
felső réteget, az alsó szint agyagát
csákányozzuk. Valaha istálló állt itt,
vagy disznóknak hidas, patkót forgatok ki
a földből, avar sírmellékletet, trepanált
koponyát. Ilyen mélységben túl szűk a hely
a csákány lendítéséhez, körömmel
kaparunk tovább. Meglazult tejfogak
haranghúzása egy gótikus
állkapocs-panorámából. Hirdetik,
hogy lesz játszótér, ravatalozó,
kevert a szombati ultipartihoz.

Kocsma kever alsó, felső réteget,
 légörvényt, gyökércsomót. Felső
 harangszó helyére szél csavar
 alsó és középső lombkoronát.
 Zsinegeket feszítve alaprajzzá
 alakítjuk a megbolygatott kertet.
 Vizet, homokot, sódert és cementet
 talicskázunk, vulkanikus talajba
 kötnek gázpalackkal feketére perzselt
 faoszlopok. Rozsdamarástól, orbáncos
 csípéstől nyikorog, vacog a vackorszár,
 kompótot se főz be télire kompország.
Szép gyermekem, jöjj ki a rétre, hol
traktorok hangja zenél, egyetlen hét
 alatt föl kell építenünk a tűzrakót.
 Nézz föl, szeptembervégig cipzárazza-e
 vadlibavonulás a föltépett határt.
 Hozz számlát vasúti költségeidről,
 ha visszafordulsz, megtérülsz, meg nem
 erősített híresztelések zörgetik
 a kukoricást. *Történelmünk egyetlen*
asszimilációs folyamat, ezt beszélnék
 szemenszedett vezércikkek, ha betűit
 szélnek nem eresztik. Bontott grófi
 téglákat döngölünk buckás törmelékre.
 Vízszintezünk, homokot gyömöszölünk,
 spaklira sózunk, a fölösleget
 kisöpörjük, újra vízszintezünk,
 beszámozzuk a töretlenül lezárt
 éveket, félrehajítva, mi csorba élű.
 Pofont kever és oszt a kocsma, homok,
 oltott mész, víz, cement saccperkábé
 forrasztja csontjainkat, hullámszik
 az átabotában lerakott padló.
 Fejüket csóválva helyi mesterek
 tiszteletüket teszik, ingatag hittel
 azt beszélnek, építményünk összedől.
 Rossz szájízű agitátorokon,
 rajtunk köszörülő nyelvét boldog,
 boldogtalan. *Gatterral* aprítjuk
 kerekerdő alját, porhintéstől prüszög
 bocskorunk, papucsunk hintőportól.
 Hórihorgas, színpadi kóristák
 polkálnak kaszás-keresztes kőrifák
 zászlónyelével, pedig söprögetünk,
 s a téeszbe vitt NÁSZLÓ kifogástalan
 szélhámos. Minek a termelőeszköz,
 a ház? Szarért, húgyért elpasszolnák.
 Szabadulna már az önkormányzat
 e tanácstól reá szállt, szélső telek
 nyűgjei alól. Kinek is építkezünk,
 szögtelenítünk, szálkátlanítunk, hántolunk?
 Csapolást ütve, kajszuló gerenda
 szögletét csiszolva minek szálkásodunk?

Meg-megugrik görcsön gépszalag, káván
 körtecsutka, guggolástól térdszalag,
 nyeldeklő ádámcsutka, közmunkások
 fújják a füstöt, szisszentik a sört.
 Híre megy, hogy a kukoricást zörgetik,
 ettől ég kezünk alatt, körmünkre a munka.

Tetőnk föld alól föléléd,
 hajlik a lécs, cserép recseg,
 a fedélszék-eresztékek,
 szarufák és szelemenek

Makita csavarbehajtó
 forgásától kiropognak.
 Felső, Középső és Alsó:
 három különböző toldat.

Ég potyog le háromfelé,
 Felső, Középső és Alsó
 összefonnyad, bús körtelé
 facsarodik, ha elalszol.

Egyetlen hét alatt föl kell építenünk
 a tűzrakót. Azt beszéljük, összedől,
 ne aggódjunk, nem tudja meg senki,
 faluhelyen így jó, nehogy feszegessük,
 miért, s a föld, ahová épül, vajon kié.
 Ébredj, három harang zúg! Víz veszt
 barna körte, varangy-lúg, betonkoszorú.
 Süllyed a besöpört cement, kalciumot
 von el ízületeinkből a habarcs.
 Folyékony masszába mártott fandlit
 forgatunk könnyed csuklómozdulattal,
 mint eleink a kardot. Agyhártánkat
 somlói törköly dehidratálja.
 Az andráskeresztek átmeneti
 rögzítéseit, az élesre fent
 karókat szegélyeikből kiütjük.
 Visszatermeljük a földet rézsűs
 támasztéknak, csapadék alá ne mossa,
 fedélszékbe viharléceket szögezünk.
 Mi más az alkotás, mint technológia?
 Ha mástól nem is, ettől dagad keblünk.
 Felgyorsítjuk a tempót, lapot húzunk
 tizenkilence. Azt beszéljük,
 kártyavárként dől össze a tűzrakó,
 mire államilag fölszerszámozott
 hadiménesen beügetnek a hettiták.
 Szmoljan felől, elfüggönyözött harci
 szekereken begörögnek a hettiták,
 a bolgár nép csergeszór-hullató
 ajándékszobájában fokossal verik
 a szmoljani emlékház makettje fölé
 függesztett harangjátékot, megfújják

a kecskebőr-dudát. Komisz térfogyasztók,
 élménytalálók, mindent a szemnek,
 semmit a kéznek, ne szorítsátok be
 lándzsátokat a satupadba, leltári
 száma van! Kelekótyán behordtuk
 a sarat, lejárt a hét, mégsem készült el
 tűzrakónk, akárki tűzrakója. Kárba
 veszett a belénk diktált, zaftos marhaszegy,
 meggyes pite, több hekto pálinka.
*Nem lesz többé folyosó, tisztaszoba
 felvonulási terület, ki innét!*
 Eloldalgunk dolgunk végezetlen.
 Azt beszélük, szakszerűbb munkaerőt
 fogadnak helyettünk, hettiták zörgetik
 a határszéli kukoricatáblát.
 Böven hagyunk hátra tárgyi mementót,
nemcsak kastélyokban születtek nagy elmék,
 olvassátok vendégkönyvünket. Micsoda
 kultúra volt a miénk, kiskocsmánk bezárt,
 nem verték a blattot, furminttal itattak,
 pajtás, ez ám a vendégszeretet!
 Három vékony rétegben majd a hettiták
 kezeljék le a fát, csiszolt lécet, szőrös
 éleket, bütüket, álljon napot, fagyot.
 Első harangszóra színtelen páclével,
 második harangszóra borovi lazúrral,
 harmadik harangszóra kecskebak vérével,
 mindig telítésig, de sose vastagon,
 mélyen beitatják, nehogy lecsöpögjön,
 száraz ecsettel az elfolyt festékcsíkot
 húzzák le azonnal, mielőtt rászárad.

Harci szekér a vaskorból
 zörgeti a kukoricást,
 három templom harangozzon,
 sós kútba tesznek a hettiták.

Fűrészrel a stihl. Nyír a flex.
 Szedetlen rohad a körte.
 Kell egy projekt, hogy kárba vessz,
 gyújtósnak vágd magad tönkre.

Kidől a szekrény, Szent Mihály,
 tűzrakót, asztalt bont a tél.
 Vacogva várjuk, jó hettiták
 mégse jönnek, hogy befejezzék.